

MUSEUM
GOUDA

Jaarplan 2019

INHOUD

INHOUD	1
VOORWOORD	2
VISIE EN MISSIE	3
DOELSTELLINGEN	4
BEREIK	5
TENTOONSTELLINGEN	7
EDUCATIE	9
COLLECTIE	11
BEDRIJFSVOERING	12
◆ Personeel	12
◆ Technische dienst	13
◆ Financiën	14

VOOR WOORD

VOORWOORD

2018 was een ongelooflijk succesvol jaar voor Museum Gouda. Nooit eerder bezochten zoveel mensen ons museum, maar liefst 62.507. Dat gold ook voor het aantal kinderen. Met 3.973 jeugdige bezoekers haalden we onze doelstelling van 2.900 ruimschoots.

Het succesvolle en diverse tentoonstellingsbeleid van 2018 willen we voortzetten in 2019. *SALON 2019*, met prachtige werken van 25 kunstenaars, is er voor Gouda en het Groene Hart. Met *De woonkamers van Gouda Oost* trekken we de wijk in en maken we een tentoonstelling waarmee we willen bijdragen aan de sociale cohesie in deze buurt. Met *Buiten schilderen, Lage Landen, Stilleven! Van Vincent van Gogh tot Erwin Olaf* beogen we een breder, bovenregionaal publiek te trekken. Dat geldt ook voor de interactieve maquettebeleving die in ontwikkeling is. Het succes van 2018 zullen we niet snel evenaren. We willen in 2019 conform afspraak 39.000 bezoekers trekken.

Ook hopen we samen met Cultuurhuis Garenspinnerij, Bibliotheek Gouda en de Goudse Schouwburg (de zogenaamde C4), met steun van de gemeente, een *urban curator* aan te stellen. De urban curator kan verbindende culturele projecten in de Goudse wijken organiseren. We zouden dergelijke projecten graag maken in aanloop naar Gouda 750 in 2022. Het is een breed gedragen wens om dit jubileumjaar en de voorafgaande jaren een feest voor alle Gouvenaars te laten zijn.

Eind 2018 is de formatie uitgebreid met een junior conservator, Jorien Soepboer. We hebben bewust het inhoudelijke team versterkt om onze groeiende ambitie handen en voeten te geven.

Maar natuurlijk zijn er nog veel meer plannen. Bijvoorbeeld ten aanzien van het onderhoud van ons prachtige gebouw, het online beschikbaar maken van de collectie en het opzetten van een donateursfonds. U leest het allemaal in ons jaarplan voor 2019.

Marc de Beyer
Directeur | Museum Gouda

VISIE EN MISSIE

VISIE

We willen een culturele ontmoetingsplaats zijn voor iedereen in en buiten Gouda. We willen mensen met elkaar verbinden, een authentieke ervaring bieden en op een bijzondere plek laten genieten van schoonheid.

MISSIE

Museum Gouda beheert de collectie van de stad. Die collectie is op onderdelen uniek voor Nederland. Dat geldt ook voor de (middeleeuwse) stad Gouda. Met aansprekende presentaties brengen we de collectie en de stad tot leven. We verbinden de verhalen die we vertellen met het heden. Hiermee willen we bereiken dat mensen het museum en Gouda in hun hart sluiten. En dat men hun eigen leefomgeving en die van de ander beter begrijpt.

DOEL- STELLINGEN

DOELSTELLINGEN VOOR 2019

- ◆ 39.000 bezoekers
- ◆ 3.100 leerlingen
- ◆ Waarderingscijfer voor tentoonstellingen en gastvrijheid: 8+
- ◆ 92.500 websitebezoekers; 3.500 volgers op Facebook; 4.000 abonnees nieuwsbrief
- ◆ Inkomsten uit entree: € 202.900,-

BEREIK

BEREIK VAN VELE DOELGROEPEN

In 2019 maken we mooie tentoonstellingen voor uiteenlopende doelgroepen. Voor Gouda en omgeving en voor liefhebbers van eigentijdse kunst organiseren we *SALON 2019* en *Eindexamenwerk van de Nederlandse Keramiekopleiding*. De liefhebber van kunst en geschiedenis bereiken we met *Schilderen in de buitenlucht*, *Lage Landen* en *Stilleven! Van Vincent van Gogh tot Erwin Olaf* (werktitel). Deze tentoonstellingen hebben een landelijk bereik.

Voor iedere Gouwenaar

Met *De woonkamers van Gouda Oost* trekken we de Goudse wijk in en proberen we op verrassende en toegankelijke wijze Gouwenaars bij cultuur te betrekken. Het gaat daarbij vooral om Gouwenaars die niet zo snel met cultuur in aanraking komen. Zoals we het in onze visie verwoorden: we willen een culturele ontmoetingsplaats zijn voor iedereen in en buiten Gouda. Soms zijn we die culturele ontmoetingsplek buiten de museumdeuren. De organisatie van zo'n project op locatie vergt extra inzet. We zien *De woonkamers van Gouda Oost* als een pilot voor beleid dat we graag willen voortzetten. We vinden het belangrijk dat een cultureel rijk museum als het onze ambitie toont in het bereiken van een landelijk publiek. Daarmee zetten we Gouda op de kaart. Die ambitie geven we vorm met bijvoorbeeld *Lage Landen* en *Stilleven!* Maar we vinden het ook belangrijk dat we als stadsmuseum verbindende projecten maken voor Gouwenaars met uiteenlopende achtergronden. We hopen dit samen met de C4-collega's vorm te kunnen geven door een *urban curator* aan te stellen die dergelijke projecten met wijkbewoners gaat maken. We hebben daarvoor een voorstel bij de gemeente ingediend.

De bezoeker aan Gouda

Een belangrijk deel van de publieksgroei ligt bij de bezoeker aan de stad (de binnen- en buitenlandse toerist en de dagjesmens). Een belangrijk middel om die doelgroep te bereiken is de interactieve maquettebeleving. We willen graag dat de maquette met een augmented realitybeleving als startpunt gaat fungeren voor een bezoek aan de historische stad. We hadden dit graag in 2018 gerealiseerd, maar het is ons niet gelukt de financiering rond te krijgen. We zijn er, inhoudelijk en technisch, gefaseerd aan blijven werken. We hopen dit jaar dan ook voldoende middelen te kunnen werven om de maquettebeleving te realiseren. We maken de beleving vijftalig om (ook) voor de buitenlandse toerist het startpunt te zijn van het bezoek aan Gouda.

Meertalig voor de buitenlandse bezoeker

Om meer buitenlandse bezoekers te ontvangen bieden we onze grotere tentoonstellingen tweetalig aan. Daar zijn we in 2018 mee begonnen en we doen dit komend jaar voor *Schilderen in de buitenlucht, Lage Landen en Stilleven! Van Vincent van Gogh tot Erwin Olaf* (werktitel). Ook werken we aan tweetaligheid voor de vaste opstelling. Op de website willen we het statische deel (vaste tekst) en de hoofdtentoonstelling viertalig maken (NL/E/D/F). De marketing en communicatiecampagnes passen we waar mogelijk aan op de buitenlandse bezoeker. We hebben in 2018 bijvoorbeeld geëxperimenteerd met een Engelstalige postercampagne in Gouda voor *Van Gauguin tot Toorop. Groninger museum te gast*. Daarnaast willen we intensiever samenwerken met de VVV.

TENTOON STELLINGEN

SALON 2019 - 29 januari 2019 t/m 10 juni 2019

Vijfentwintig professionele kunstenaars uit het Groene Hart tonen hun werk. De afwisselende expositie geeft een prachtig beeld van het bloeiende kunstklimaat in Gouda en omgeving. De selectie wordt gemaakt door Marc de Beyer (Museum Gouda), Hans Vogels (Museum Gouda), Trude Linde (Firma Van Drie) en Willem van den Broek (Cultuurhuis Garensponnerij). We reiken een jury- en een publieksprijs uit. Bij 'kunst voor kids' kunnen kinderen tot 12 jaar voor € 25,- een klein kunstwerk van een van de exposanten kopen. Tijdens de begeleidende promotiecampagne experimenteren we met nieuwe vormen van marketing, zoals het inzetten van influencers en guerrilla marketing. Met het laatste proberen we met beperkte financiële middelen opvallende acties te organiseren, die opgepikt worden door pers en publiek. Een voorbeeld is reverse graffiti, waarbij met sjabloon en hogedrukreiniger een voorstelling op straat wordt aangebracht.

Doel: 14.000 bezoekers (in combinatie met Buiten Schilderen)

BUITEN SCHILDEREN - 26 februari 2019 t/m 2 februari 2020

Rond 1830 vindt een belangrijke omslag in de Franse schilderkunst plaats. Kunstenaars verlaten hun ateliers om de natuur in te trekken en deze op doek vast te leggen. Het Franse dorpje Barbizon, bij Parijs, ontwikkelt zich tot een kunstenaarskolonie waar vele Franse, maar ook internationale kunstenaars samen komen. Beïnvloed door de ontwikkelingen in Frankrijk trekken ook Nederlandse kunstenaars de natuur in. De eerste Nederlandse kunstenaarskolonie ontstaat in Oosterbeek. De tentoonstelling laat het schilderen in de buitenlucht zien aan de hand van werken van kunstenaars die tot de School van Barbizon behoren en van Nederlandse schilders, werkzaam in Oosterbeek. Naast schilderijen uit eigen collectie School van Barbizon en Haagse School zijn bruiklenen te zien van De Mesdag Collectie, Museum Arnhem, Groninger Museum en Teylers Museum.

DE WOONKAMERS VAN GOUDA OOST - 15 maart 2019 t/m 26 mei 2019

Voor de tentoonstelling 'De woonkamers van Gouda Oost' worden rond de veertig gezinnen of inwoners in hun huiskamer geportretteerd door fotograaf Bram Tackenberg. Het levert een prachtig beeld op van de veelkleurigheid van de bewoners van Gouda Oost. De grootschalige herstructurering van de wijk krijgt op die manier ook zijn plek in het fotoproject. We organiseren de expositie in het Nelson Mandela Centrum in Oosterwei. In het museum tonen we een kleine selectie.

Doel: 800 externe bezoekers

LAGE LANDEN - 23 juni 2019 t/m 27 oktober 2019

Lage Landen is een prachtige reis door vier eeuwen Nederlandse landschapsschilderkunst. Aan de hand van veertig parels uit de collectie van het Rijksmuseum maken we zichtbaar hoe het Nederlandse landschap onze identiteit heeft gevormd. Het Rijksmuseum en vijf samenwerkende musea in Nederland (waaronder Museum Gouda) organiseren van 2018 tot 2025 een ambitieuze en unieke reeks rondreizende tentoonstellingen. In elke aflevering uit de reeks staat een element centraal: Lage Landen, Koele Wateren, Hoge Luchten en Hete Vuren. Ontwerpersduo Atelier NL maakt bij deze tentoonstelling een eigentijds werk dat aansluit bij het thema en Gouda.

Doel: 17.000 bezoekers

DE NEDERLANDSE KERAMIEKOPLEIDING - 1 juni 2019 t/m 29 september 2019

Zoals ieder jaar laten we in Museum Gouda werk zien van studenten die de Nederlandse Keramiekopleiding (NKO) in Gouda hebben afgerond. Junior conservator Jorien Soepboer maakt samen met docenten van de NKO de selectie.

JURYPRIJS SALON 2019 - 27 augustus 2019 t/m 29 september 2019

Uit de verschillende werken die tijdens de Salon van 2019 getoond worden zal een jury een kunstenaar aanwijzen wiens werk een maand lang in Museum Gouda te zien zal zijn. Deze kleine tentoonstelling zal plaatsvinden in zaal 14 van het museum.

STILLEVEN! VAN VINCENT VAN GOGH TOT ERWIN OLAF (werktitel) - 15 november 2019 t/m 29 maart 2020

Het stilleven is een onderbelicht, maar zeer belangrijk genre in de kunstgeschiedenis. Beroemd zijn de zeventiende-eeuwse stillevens. Maar even fraai en misschien wel verrassender zijn de stillevens die vanaf ongeveer 1870 tot nu in Nederlanden en België zijn gemaakt. In de tentoonstelling gaan we op zoek naar de betekenis die het stilleven voor kunstenaars heeft. Is het de ultieme expressievorm waarin kunstenaars optimaal kunnen zoeken naar kleur en vorm? We hopen topwerken van onder meer Van Gogh, Mondriaan, Bart van der Leek en Ensor te kunnen laten zien.

Doel: 8.000 bezoekers (in combinatie met Huis van Sinterklaas)

HUIS VAN SINTERKLAAS - 16 november t/m 5 december 2019

Ook in 2019 logeert Sinterklaas weer in Museum Gouda. We organiseren lessen en familie-activiteiten bij Het huis van Sinterklaas.

EDUCATIE

DOELSTELLINGEN

- ◆ 3.100 leerlingen uit primair en voortgezet onderwijs ontvangen.
- ◆ Minstens een 8,5 voor de museumlessen (die digitaal worden geëvalueerd door leerkrachten)

PRIMAIR ONDERWIJS

Het bestaand lesaanbod is: *Speuren naar Kleuren* (groep 1 t/m 4), *De verzameljas* (groep 1/2), *Klaasje* (groep 1/2), *Schatzoeken* (groep 4 t/m 6) en *Schilderij ben jij* (groep 7/8).

Het nieuwe lesaanbod is:

- ◆ *Samen kijken meer zien* (groep 4 t/m 8)
Een museumles waarbij we gebruik maken van de kunstbeschouwingsmethode Visual Thinking Strategies (VTS). Deze lessen doen we bij *Lage Landen* en *Stilleven!*
- ◆ *Huis van Sinterklaas* (groep 1 t/m 3)
Zie Tentoonstellingen.
- ◆ *Waard om te bewaren* (deel 2)
Ook in 2019 loopt het project EmErEd: *EMotienetwerken rond (religieus) ERfgoed in een EDucatieve setting* waarin wij partner zijn. Dit programma wordt gefinancierd vanuit de Nationale Wetenschapsagenda. In het onderzoek wordt gezocht naar een methode waarbij jongeren, leraren en erfgoedwerkers samen hun uiteenlopende emoties rond erfgoeditems inzichtelijk maken. Net als vorig jaar organiseren we in het najaar een werkweek. Partners zijn onder meer de Erasmus Universiteit Rotterdam, de Reinwardt Academie en ImagineIC.
- ◆ *Goud(a)zoekers 2.0*
Sinds 2007 wordt Goud(a)zoekers samen met de Bibliotheek, het Streekarchief Midden-Holland en de Brede School georganiseerd voor leerlingen uit groep 7 en 8. In de stad ontmoeten ze verschillende historische figuren en ze verdienen een poortersdiploma. Het project is succesvol maar ook arbeidsintensief en met een relatief klein bereik. In het voorjaar van 2019 gaat een nieuw, minder arbeidsintensieve 2.0-versie van het programma draaien.

◆ *Doorlopende leerlijn*

We hebben onszelf ten doel gesteld om elke leerling uit (regio) Gouda minimaal een keer in zijn/haar basisschooltijd in het museum te verwelkomen. De collectie van het museum is echter zo divers dat één bezoek eigenlijk te weinig is om al het moois te ontdekken. In 2019 willen we daarom samen met de Brede School een doorlopende leerlijn ontwikkelen, zodat leerlingen op verschillende momenten in hun basisschooltijd in aanraking komen met het museum en de geschiedenis van Gouda.

VOORTGEZET ONDERWIJS

Klassen uit het voortgezet onderwijs kunnen in het museum terecht voor: Schilderij ben jij (brugklas) en speciale rondleidingen, aansluitend bij het niveau van de leerlingen.

FAMILIEBEZOEK

Voor gezinnen met kinderen in de leeftijd van 7 t/m 12 jaar hebben we de rode koffer met opdrachten. Elke schoolvakantie organiseren we activiteiten voor kinderen (en hun ouders). Dit zijn bijvoorbeeld workshops of speciale rondleidingen. De activiteiten zijn inhoudelijk én bedoeld om een actief en plezierig museumbezoek te stimuleren. Ze sluiten aan bij de tentoonstelling van dat moment. Voor kinderen van 3 t/m 8 jaar organiseren we wederom Huis van Sinterklaas. We doen mee aan de MuseumJeugdUniversiteit (in het voor- en najaar) en we participeren in externe evenementen als Zotte Zaterdag en het Kinderboekenfeest.

VOLWASSENEN

De focus bij volwasseneducatie ligt op begeleidende programma's bij tentoonstellingen. We organiseren culturele programma's bij SALON 2019 (waaronder workshops door kunstenaars), Lage Landen (VTS-rondleidingen, een lezing door Paul Schnabel), Stilleven! (stilteworkshops en rondleidingen door Volkskrantjournalist Wieteke van Zeil).

COLLECTIE

Museum Gouda streeft naar een zo goed mogelijk behoud en beheer van de collectie. Daaronder valt de beveiliging van de collectie, het gebouw, het personeel en de bezoekers. Om de veiligheid te waarborgen, zowel op het gebied van Bedrijfshulpverlening (BHV) als Collectiehulpverlening (CHV), stellen we in 2019 een overkoepelend Veiligheidsplan op, als opvolger van het huidige Calamiteitenplan. In dit plan worden de bestaande afspraken en procedures gebundeld, waardoor de organisatie beter voorbereid is op calamiteiten. Daarnaast werken we het collectieplan verder uit. In 2019 ontsluiten we de collectie via de website. De voorbereidende werkzaamheden zijn in 2018 uitgevoerd.

BEDRIJFS- VOERING

PERSONEEL

Uitbreiding educatie

De ambitie om meer bezoekers – waaronder meer kinderen – in het museum te ontvangen werkt ook door in de belasting van het personeel. In 2018 was het bijvoorbeeld erg druk met rondleidingen. Ook ontvingen we substantieel meer kinderen dan het jaar ervoor. Dat gaf druk op de afdeling Educatie. Vanaf 1 januari 2019 breiden we daarom het aantal uren voor de coordinator reserveringen van 10 naar 14 uur per week uit.

Uitbreiding conservatorenteam

De belangrijkste reden om een museum te bezoeken is een goede, inhoudelijke tentoonstelling. Om dit voor elkaar te krijgen is een stevig, inhoudelijk team, met voldoende kracht, noodzakelijk. We hebben daarom eind 2018 de formatie uitgebreid met een (parttime) junior conservator. Daardoor zijn er nu twee conservatoren werkzaam.

Team beveiliging

Per juni 2019 zoeken we een nieuw hoofd Team Beveiliging. Deze meewerkend voorman/vrouw is tevens verantwoordelijk voor het rooster en de coördinatie van de gastheren en gastvrouwen.

Vrijwilligers

De circa 80 enthousiaste en betrokken vrijwilligers zijn van groot belang voor het museum. Komend jaar werken we met een deel van de gastheren en -vrouwen onder meer verder aan het verleiden van bezoekers om vriend of donateur van het museum te worden.

TECHNISCHE DIENST

Onderhoud door gemeente

De gemeente werkt met een meerjarenonderhoudsplan. Deze planning is in 2018, na een bouwkundig onderzoek, aangepast en geeft een planning aan voor de komende 5 tot 10 jaar. Aan het begin van elk jaar wordt in overleg bepaald welke werkzaamheden zullen worden uitgevoerd. In 2019 wordt ingezet op het uitvoeren van de volgende werkzaamheden:

- ◆ Schilder- en herstelwerk aan de buitenzijden van de panden (vaste cyclus).
- ◆ Verbeteren en/of gedeeltelijk vervangen van de klimaatinstallatie in de kapel.
- ◆ Aanpassen van de elektrotechnische installatie n.a.v. de NEN1010 keuring (verhuurdersdeel).
- ◆ Eerste adviesinwinning op betere toegankelijkheid voor minder validen in het museum.

Onderhoud door Museum Gouda

In 2019 zal het museum:

- ◆ De aanpassingen in de tentoonstellingszalen op de benedenverdieping afronden (onder meer demonteren van schouwen en scheidingswanden en herstellen van vloeren, wanden en plafonds).
- ◆ De twee grote tentoonstellingszalen op de bovenverdieping herinrichten.
- ◆ De trappen in het trappenhuis bij Achter de Kerk opnieuw bekleden.
- ◆ De verouderde zonwering in meerdere zalen vervangen
- ◆ De elektrotechnische installatie aanpassen n.a.v. de NEN1010 keuring (huurdersdeel).
- ◆ Regulier schilderwerk aan plafonds en wanden verrichten.

FINANCIËN

Subsidie

De gemeentelijke subsidie bedraagt in 2018 € 1.328.000. De indexatie voor 2019 is nog niet bekend.

Incidentele lasten

In de exploitatiebegroting worden de vaste lasten en de te verwachten inkomsten opgenomen. Omdat de vaste lasten hoger zijn dan de gemeentesubsidie moet het verschil aangevuld worden met de overige inkomsten zoals entree en sponsors. Deze overige inkomsten zijn te laag om incidentele kosten ten behoeve van de collectie en projecten/tentoonstellingen te kunnen financieren. Per project/tentoonstelling vragen en ontvangen we financiële steun van fondsen, het Gouds Catharina Gilde en de Goudse Museumvrienden.

Voor de tentoonstelling *De woonkamers van Gouda Oost* hebben we van Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland, VSBfonds, gemeente Gouda, GoudApot en Woonpartners in totaal € 27.000 aan bijdragen toegezegd gekregen. Voor de financiering van de tentoonstelling *Stilleven! Van Vincent van Gogh tot Erwin Olaf* zijn ook fondsen aangeschreven.

Entree

De toegangsprijs wordt in 2019 verhoogd tot € 11 voor volwassenen. De toegangsprijs voor kinderen van 5 t/m 17 jaar blijft € 4.

Partners

Partnercontracten worden voor een bepaalde periode afgesloten. Dit jaar eindigen vijf overeenkomsten. De ambitie is om deze vijf contracten te verlengen en om één nieuwe partner te vinden.

Donateursfonds

Komend jaar starten we met een Donateursfonds. Donateurs kunnen tussen € 200, € 500 en € 1.000 bijdragen, voor een periode van vijf jaar. De ambitie is om 15 donateurs te werven die gezamenlijk € 10.000 bijdragen.